

THE

Bombay Government Gazette.

Published by Authority.

SATURDAY, 20TH APRIL 1895.

Separate paging is given to this Part, in order that it may be filed as a separate compilation.

PART IX.—Marathi Acts, &c.

हिंदुस्थान सरकार.

लेजिस्लेटिव्ह डिपार्टमेंट.

हिंदुस्थानचे गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल ह्यांचा खालील आइट आलीजा गव्हर्नर जनरल ह्यांनीं तारीख ८ माहे फेब्रुवारी सन १८९५ रोजी मंजूर केला, तो लोकांस जाहीर होण्यासाठीं ह्यावरून प्रसिद्ध केला असे:—

सन १८९५ चा आक्ट ३ रा.

हिंदुस्थानचा अपराध्यांस शिक्षा करण्याविषयी कायदा, सन १८६४ चा आक्ट ६ वा आणि सन १८६६ चा हिंदुस्थानचा पोस्ट आफिसाचा आक्ट, हे सुधारण्याकरितां आक्ट.

ज्या अर्थी, हिंदुस्थानचा अपराध्यांस शिक्षा करण्याविषयी कायदा, सन १८६४ चा आक्ट ६ वा, आणि सन १८६६ चा हिंदुस्थानचा पोस्ट आफिसाचा आक्ट, हे सुधारणे योग्य आहे, त्या अर्थी ह्यावरून पुढीलप्रमाणें ठरविण्यांत येत आहे:—

हिंदुस्थानचा अपराध्यांस शिक्षा करण्याविषयी कायदा.

१. हिंदुस्थानचा अपराध्यांस शिक्षा करण्याविषयी कायदा याच्या १८२ व्या कलमाच्या बदला पुढील कलम दाखल केलें पाहिजे; तें येणेंप्रमाणें:—

“१८२. जो कोणी मनुष्य जी कोणतीही खबर खोटी असल्याचें आपणास माहीत असून किंवा वाटत असून ती कोणत्याही सरकारी नौकरास देईल व ती देण्यामध्ये त्याचा इरादा अशा सरकारी नौकरानें—

(अ) ज्या गोष्टीसंबंधी अशा खबर दिली असेल त्या गोष्टीची खरी स्थिति त्याला समजली असतां जी गोष्ट त्यानें करूं नये किंवा वर्जुं नये तशी कोणतीही गोष्ट करावी किंवा वर्जावी, किंवा

(ब) त्यास कायदानें मिळालेल्या अधिकाराचा उपयोग त्यानें कोणत्याही मनुष्याचें नुकसान करण्याकडे किंवा कोणत्याही मनुष्यास त्रास देण्याकडे करावा,

सन १८६० चा आक्ट ४५, याच्या १८२ व्या कलमावरून नव्यां कलम दाखल करणे.

सरकारी नौकरानें आपणास कायदावरून मिळालेल्या अधिकाराचा उपयोग दुसऱ्याचें नुकसान करण्यांत करावा या इराद्यानें त्यास खोटी खबर देणे.

असा असेल, किंवा आपण तशी खबर दिल्याने त्या सरकारी नौकराकडून सदरी सांगितल्याप्रमाणे घडून येण्याचा संभव आहे असे त्यास माहीत असेल, तर त्यास दोन प्रकारांपैकी कोणत्याही एका प्रकारच्या कैदेची शिक्षा दिली पाहिजे, व ही कैद सहा महिनेपर्यंत ठरविण्याचा अखत्यार आहे, किंवा त्यास दंडाची शिक्षा दिली पाहिजे, व हा दंड एक हजार रुपयांपर्यंत करण्याचा अखत्यार आहे, किंवा या दोन्ही शिक्षा दिल्या पाहिजेत.

“उदाहरणे.

“(अ) अ हा, एका माजिस्ट्रेटाच्या ताब्यांतील पोलीस अमलदार झ यानें आपल्या कामगिरीमध्ये हयगई केली किंवा त्यानें गैरवर्तणूक केली अशी त्या माजिस्ट्रेटास खबर देतो, आणि त्यास ही खबर खोटी असल्याचें व तिजवरून असा माजिस्ट्रेट झला दरतरफ करील असा संभव असल्याचें माहीत आहे. तर अनें या कलमांत सांगितलेला अपराध केला.

“(ब) अ हा अनें सरकारच्या मनाईचें मीठ एका गुप्त ठिकाणी ठेविलें आहे अशी एका सरकारी नौकरास खोटी खबर देतो, आणि त्यास ही खबर खोटी असल्याचें व तिजवरून झच्या घरादाराचा झाडा घेतला जाऊन झला त्रास होण्याचा संभव असल्याचें माहीत आहे. तर अनें या कलमांत सांगितलेला अपराध केला.

“(क) अ हा अमुक गांवाजवळ कोणी आपल्या आंगावर येऊन आपली चोरी केली झणून एका पोलीसच्या शिपायास खोटी खबर देतो. आपल्या आंगावर येणारांमध्ये अमुक मनुष्य होता असें कोणत्याही मनुष्याचें नांव तो सांगत नाही, परंतु, अशी खबर दिल्यामुळे पोलीसाकडून सदरहू गांवामध्ये चौकशी करण्यांत येऊन व झाडा घेण्यांत येऊन त्याच्या योगानें तेथील गांवकऱ्यांस किंवा त्यांपैकी काहीं लोकांस त्रास पोंचण्याचा संभव आहे हें त्यास माहीत आहे. तर अनें या कलमाअन्वये अपराध केला.

सन १८६० चा आक्ट ४५, याच्या १२ व्या क्लॉज्जत जास्त कळम दाखल करणे.

२. सदरहू कायद्याच्या १२ व्या क्लॉज्जत शिर्षी पुढील कलम दाखल केलें पाहिजे; तें येणेंप्रमाणें :—

खोद्या स्टांपाची मनाई.

“२६३ अ. (१) जो कोणी—

(अ) कोणताही खोटा स्टांप करील, जाणूनबुजून चालवील, त्याचा धंदा करील किंवा तो विकील किंवा कोणताही खोटा स्टांप टपालाच्या कोणत्याही कामाला जाणूनबुजून वापरील, किंवा

(ब) कोणताही खोटा स्टांप कायदेशीर सबबीवांचून आपल्या कबज्यांत ठेवील, किंवा

(क) कोणताही खोटा स्टांप करण्याकरितां कोणताही छाप, पत्रा, साधन किंवा पदार्थ करील, किंवा कायदेशीर सबबीवांचून आपल्या कबज्यांत ठेवील,

त्यास दंडाची शिक्षा दिली पाहिजे, व हा दंड दोनशें रुपयांपर्यंत करण्याचा अखत्यार आहे.

“(२). कोणताही खोटा स्टांप करण्याकरितां कोणत्याही मनुष्याच्या कबज्यांत असणारा सदरहू प्रकारचा कोणताही स्टांप, छाप, पत्रा, साधन किंवा पदार्थ धरण्याचा अधिकार आहे, व ते गुन्हेगारीबद्दल सरकारांत जमा होतील असें समजावें.

“(३) या कलमांत ‘खोटा स्टॉप’ याचा अर्थ, टपालाच्या हांशिलाचा दर दर्शविण्याकरिता सरकारानें काढल्यासारखा खोव्या रीतीनें दिसणारा कोणताही स्टॉप, किंवा त्या कारणाकरिता सरकारानें काढलेल्या कोणत्याही स्टॉपाची कागदावर किंवा इतर रीतीनें केलेली हुबेहुब नकल, किंवा अनुकृति, किंवा प्रतिमा असा समजावा: आणि

“(४) या कलमांत व त्याचप्रमाणें कलमें २६२ ते २६३ ह्या नऊ कलमांतही, टपालाच्या हांशिलाचा दर दर्शविण्याकरिता काढलेल्या कोणत्याही स्टॉपाच्या बाबतींत अगर त्याच्या संबंधानें ‘सरकार’ या शब्दाचा उपयोग केला असेल तेव्हां त्यांत, १७ व्या कलमांत कसाही ठराव असला तथापि, त्या मनुष्यास किंवा मनुष्यांस हिंदुस्थानच्या कोणत्याही भागांत व त्याचप्रमाणें मलिका माआझमांच्या राज्याच्या कोणत्याही भागांत किंवा कोणत्याही परकी देशांत राज्याधिकार चालविण्याचा अधिकार कायद्यानें मिळाल्या असेल त्या मनुष्याचा किंवा मनुष्यांचा समावेश होतो असें समजावें.”

३. सदरहू कायद्याच्या २९४ व्या कलमाच्या बदला पुढील कलम दाखल केलें पाहिजे; तें येणेंप्रमाणें:—

सन १८६० चा आक्ट ४५
याच्या २९४ व्या कलमावरून
नवीन कलम दाखल करणें.

“२९४. जो कोणी, दुसऱ्यांस त्रास होईल अशा रीतीनें,

(अ) कोणत्याही सार्वजनिक जागेंत कोणतेंही बीभत्स कृत्य करील किंवा,

(ब) कोणत्याही सार्वजनिक जागेंत किंवा जागेजवळ कोणतेंही बीभत्स गाणें गाईल, किंवा तशी लावणी हणेल किंवा तसे शब्द उच्चारिल,

बीभत्स कृत्ये व गाणी.

त्यास दोन प्रकारांपैकी कोणत्याही एका प्रकारच्या कैदेची शिक्षा दिली पाहिजे, व हा कैद तीन महिनेपर्यंत ठरविण्याचा अधिकार आहे, किंवा दंडाची शिक्षा दिली पाहिजे, किंवा या दोन्ही शिक्षा दिल्या पाहिजेत.”

४. सदरहू कायद्याच्या ४७७ व्या कलमानंतर पुढील कलम दाखल केलें पाहिजे; तें येणेंप्रमाणें:—

सन १८६० चा आक्ट ४५
याच्या ४७७व्या कलमानंतर
नवीन कलम दाखल करणें.

“४७७ अ. जो कोणी, कारकून, अमलदार किंवा नौकर असून, किंवा कारकुनाच्या, अमलदाराच्या किंवा नौकराच्या कामावर लावलेल्या असून, किंवा त्याचें काम करीत असून, आपणास नौकरांस ठेवणाराचें किंवा त्याच्या कबज्यांत असणारें, किंवा आपणास नौकरांस ठेवणाराकरिता किंवा त्याच्या वतीनें आपणाकडे आलेलें कोणतेंही बूक, कागद, लेख, किमतीचें तारण किंवा हिशोब यांचा, बुद्ध्या व कपटाच्या इराद्यानें नाश करील, त्यांत फेरफार करील, तीं छिन्नविच्छिन्न करील किंवा खोटीं होत असें करील, किंवा असें कोणतेंही बूक, कागद, लेख, किमतीचें तारण किंवा हिशोब यांत बुद्ध्या व कपटाच्या इराद्यानें, कोणतीही खोटी नोंद करील किंवा करण्यास साध करील किंवा तसें कोणतेंही बूक, कागद, लेख, किमतीचें तारण किंवा हिशोब यांत किंवा यांतून कोणतीही मुद्याची वावत गाळील किंवा फिरवील किंवा गाळण्यास किंवा फिरविण्यास साध करील, त्यास दोन प्रकारांपैकी कोणत्याही एका प्रकारच्या कैदेची शिक्षा दिली पाहिजे, व हा कैद सात वर्षेपर्यंत ठरविण्याचा अधिकार आहे, किंवा दंडाची शिक्षा दिली पाहिजे, किंवा या दोन्ही शिक्षा दिल्या पाहिजेत.

हिशोब खोटा करणें.

“व्याख्या.—या कलमाखालील कोणत्याही चार्जमध्ये कपट करण्याचा सामान्य इरादा लिहिणें पुरे आहे; अमुक मनुष्याच्या संबंधानें किंवा पैक्याच्या अमुक रकमेच्या संबंधानें कपट करण्याचा इरादा होता असें किंवा तो अपराध अमुक दिवशीं करण्यांत आला असें न लिहिलें तरी चालेल.”

सन १८६४ चा भाक्ट ६ वा:

सन १८६४ चा भाक्ट ६ वाच्या २, ३, व ४ ह्या कलमां-
एवजीं नवीन कळमें दाखळ करणें.

अपराध्यांस शिक्षा करण्या-
विषयींच्या कायद्यांत इतर शिक्षा
सांगितल्या आहेत त्यांचे बदला
फटक्यांची शिक्षा करण्यालायक
गुन्हे.

५. सन १८६४ चा भाक्ट ६ (फटके मारण्याची शिक्षा कांहीं प्रसर्गी ठरविण्याचा
अधिकार देण्याविषयीं भाक्ट) याच्या २, ३ व ४ ह्या कलमांच्या ऐवजीं पुढील कलमें
दाखळ केलीं पाहिजेत; तीं येणेंप्रमाणें:—

“२. जो कोणताही मनुष्य खाली लिहिलेल्या गुन्हांपैकी कोणताही गुन्हा करील
त्याला, तो त्या गुन्हाबद्दल हिंदुस्थानचा अपराध्यांस शिक्षा करण्याविषयीं कायदा ह्याअन्वये
ज्या शिक्षेस पात्र असेल, त्या शिक्षेच्या बदला फटके मारण्याची शिक्षा करण्याचा अधि-
कार आहे; ते गुन्हे वितपशील:—

वर्ग अ.

- (१) सदहू कायद्याचे ३७८ व्या कलमांत सांगितल्या प्रकारची चोरी;
- (२) सदहू कायद्याचे ३८० व्या कलमांत सांगितल्या प्रकारची घरांतील,
तंत्रांतील किंवा नावेतील चोरी;
- (३) सदहू कायद्याचे ३८१ व्या कलमांत सांगितल्या प्रकारची कारकुनां
किंवा नोकरांनं केलेली चोरी;
- (४) सदहू कायद्याचे ३८२ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें जीव घेण्याची
अगर दुखापत करण्याची तयारी करून केलेली चोरी;

वर्ग ब.

- (५) सदहू कायद्याचे ३८८ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें भय घालून
जुलमानें घेणें;
- (६) सदहू कायद्याचे ३८९ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें जुलमानें घेणें
हा अपराध करावयाकरितां कोणा मनुष्यास अपराध केल्याच्या आरो-
पाचें भय घालणें;

वर्ग क.

- (७) सदहू कायद्याचे ४११ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें लवाडीनें
चोरीचा माल घेणें;
- (८) सदहू कायद्याचे ४१२ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें दरबडा घालून
चोरलेला माल लवाडीनें घेणें;

वर्ग ड.

- (९) या कलमांत ज्या गुन्हाबद्दल फटक्यांची शिक्षा सांगितली आहे तसा
गुन्हा करण्यासाठीं सदहू कायद्याचे ४४३ वे व ४४५ वे कलमांत सां-
गितल्याप्रमाणें छपून बसून घराविषयीं आगळीक करणे किंवा घर
फोडणें;
- (१०) या कलमांत ज्या गुन्हाबद्दल फटक्यांची शिक्षा सांगितली आहे तसा
गुन्हा करण्यासाठीं सदहू कायद्याचे ४४४ वे व ४४६ वे कलमांत सां-
गितल्याप्रमाणें छपून बसून रात्रीं घराविषयीं आगळीक करणे किंवा
रात्रीस घर फोडणें;

कलम २ ह्यांत सांगितलेल्या
गुन्हाची दुसऱ्यातदां शाबिती शा-
ली असतां इतर शिक्षेखेरीज
आणखी फटक्यांची शिक्षा करण्या-
चा अधिकार.

“३. सदरील शेवटले कलमांत सांगितलेल्या गुन्हांपैकी कोणतेही गुन्हाची शा-
बिती कोणा मनुष्यावर पूर्वी झाली असून त्यावर तशाच गुन्हाची किंवा गुन्हांच्या त्याच
वर्गांत समावेश झालेल्या कोणत्याही गुन्हाची पुनः शाबिती झाली असतां हिंदुस्थानचा
अपराध्यांस शिक्षा करण्याविषयींचा कायदा ह्याअन्वये त्या गुन्हाबद्दल ज्या इतर शिक्षेस

तो पात्र असेल त्या शिक्षेच्या बदला, किंवा त्या शिक्षेखेरीज आणखी, त्याला, फटके मारण्याची शिक्षा करण्याचा अधिकार आहे.

“४. खालील लिहिलेले गुन्हांपैकी कोणतेही गुन्हाची शाबिती कोणा मनुष्यावर पूर्वी झाली असून त्यावर तशाच गुन्हाची किंवा गुन्हांच्या त्याच वर्गांत समावेश झालेल्या कोणत्याही गुन्हाची पुनः शाबिती झाली असतां, हिंदुस्थानचा अपराध्यांस शिक्षा करण्याविषयाचा कायदा ह्याअन्वये ज्या इतर शिक्षेस तो पात्र असेल, त्या शिक्षेखेरीज आणखी, त्याला, फटके मारण्याची शिक्षा करण्याचा अधिकार आहे; ते गुन्हे वितपशीलः—

दुसऱ्याने शाबिती झाली अस-
दुसरे शिक्षेखेरीज आणखी
फटके मारण्याची शिक्षा करण्या-
लायक गुन्हे.

वर्ग अ.

- (१) हिंदुस्थानचा अपराध्यांस शिक्षा करण्याविषयी कायद्याच्या १९३ व्या कलमाअन्वये शिक्षेस पात्र होईल अशा रीतीने खोटी साक्ष देणे किंवा खोटा पुरावा बनविणे;
- (२) सदरहू कायद्याचे १९४ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, ज्या अपराधास मरणाची शिक्षा सांगितली आहे तसा अपराध कोणावर शाबित न्हावा ह्याकरितां खोटी साक्ष देणे अगर खोटा पुरावा बनविणे;
- (३) सदरहू कायद्याचे १९५ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, ज्या अपराधास काळे पाण्यावर पाठविण्याची अगर कैदेची शिक्षा सांगितली आहे तसा अपराध कोणावर शाबित न्हावा ह्याकरितां खोटी साक्ष देणे अगर खोटा पुरावा बनविणे;

वर्ग ब.

- (४) सदरहू कायद्याचे २११ व्या व ३७७ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, सृष्टीच्या रीतीच्या विरुद्ध संभोग केल्याचा खोटा चार्ज कोणा मनुष्यावर धालणे;

वर्ग क.

- (५) सदरहू कायद्याचे ३१४ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, खीस लज्जा वाटून तिच्या मनास धक्का बसावा या इराद्याने तिच्या आंगावर जाणें अगर तिजवर अन्यायाची बळजोरी करणे;
- (६) सदरहू कायद्याचे ३७५ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, जवरीचा संभोग;
- (७) सदरहू कायद्याचे ३७७ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, सृष्टीच्या रीतीच्या विरुद्ध संभोग;

वर्ग ड.

- (८) सदरहू कायद्याचे ३९० व्या व ३९१ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, जवरीची चोरी अगर दरबडा;
- (९) सदरहू कायद्याचे ३९३ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, जवरीची चोरी करण्याचा प्रयत्न करणे;
- (१०) सदरहू कायद्याचे ३९४ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, जवरीची चोरी करितांना आपखुशीने दुखापत करणे.

वर्ग इ.

- (११) सदरहू कायद्याचे ४१३ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, चोरीचा माल घेण्याची अगर तशा मालाचा न्यापार करण्याची बहिष्काट असणे.

वर्ग फ.

- (१२) सदरू कायद्याचे ४६३ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, वनाऊ लेख करणें;
- (१३) सदरू कायद्याचे ४६६ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, वनाऊ कागद करणें;
- (१४) सदरू कायद्याचे ४६७ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, वनाऊ दस्त-एवज करणें;
- (१५) सदरू कायद्याचे ४६८ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, ठकवाजी करावयाकरितां वनाऊ लेख करणें;
- (१६) सदरू कायद्याचे ४६९ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, कोणा म-प्याच्या अब्रूची नुकसानी करावयाकरितां वनाऊ लेख करणें.

वर्ग ग.

- (१७) ह्या कलमांत ज्या गुन्हावद्दल फटक्यांची शिक्षा सांगितली आहे तसा गुन्हा करण्यासाठीं सदरू कायद्याचे ४४३ व्या व ४४५ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, छपून वसून घराविषयीं आगळीक करणें किंवा घर फोडणें.
- (१८) ह्या कलमांत ज्या गुन्हावद्दल फटक्यांची शिक्षा सांगितली आहे तसा गुन्हा करण्यासाठीं सदरू कायद्याचे ४४४ व्या व ४४६ व्या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें, छपून वसून रात्रीं घराविषयीं आगळीक करणें किंवा रात्रीस घर फोडणें."

सन १८६४ चा आक्ट ६ वा कलम ५, ह्यांत खुलासा जास्त दाखळ करणें.

६. सदरू आक्टाच्या ५ व्या कलमांत खालील खुलासा जास्त दाखल केला पाहिजे तो येणेंप्रमाणें :—

"खुलासा.—ह्या कलमांत, 'अल्पवयी गुन्हेगार' ह्या संज्ञेचा अर्थ, जो गुन्हेगार कोर्टाच्या मते सोळा वर्षांहून कमी वयाचा असेल, तो गुन्हेगार, बसा समजावा; आणि ह्या बाबतींत कोर्ट जो निकाल सांगेल तो अखेरचा व निरुत्तर समजला पाहिजे."

सन १८६६ चा हिंदुस्थानचा पोस्ट आफिसाचा आइट.

सन १८६६ चा आक्ट १४ वा, ह्याच्या ६५ व्या कलमापुढें एक नवीन कलम दाखल करणें.

७. सन १८६६ चा हिंदुस्थानचा पोस्ट आफिसाचा आइट, ह्याच्या ६५ व्या कलमापुढें खालील कलम दाखल केलें पाहिजे; तें येणेंप्रमाणें :—

खोटे अगर पूर्वी वापरलेले स्टांप लाविलेल्या जिन्नसांतंबंधानें पोस्ट आफिसाचा अधिकार.

"६६. (१) ब्रिटिश इंडियाच्या हद्दीच्या बाहेरील कोणत्याही जागेहून कोणतेंही पत्र किंवा इतर जिन्नस पोस्टांतून आलेला असून—

(अ) त्या पत्रावर किंवा जिन्सावर खोटा हांशिलाचा स्टांप हणजे, कोणत्याही हांशिलाच्या स्टांपाची हुबेहुब नकल, किंवा अनुकृति किंवा प्रतिमा लाविलेली असली, किंवा

(ब) इतर कोणत्याही पत्राचें किंवा जिन्नसाचें अगाऊ हांशील देण्यासाठीं वापरलेल्या कोणत्याही हांशिलाचा स्टांप त्या पत्रावर किंवा जिन्सावर लावून त्याचें हांशील अगाऊ दिल्यासारखें केलेलें असलें,

तर, तें पत्र किंवा तो जिन्नस ज्या पोस्ट आफिसांत आलेला असेल तें पोस्ट आफिस ताब्यांत असणाऱ्या अमलदारानें, तें पत्र किंवा तो जिन्नस ज्या मनुष्याच्या नांदावर आलेला असेल, त्या मनुष्यास एक नोटीस पाठवून, त्यानें आपण जातीनें किंवा मुख-स्यारामार्फत तें पत्र किंवा तो जिन्नस घेण्यासाठीं विवक्षित वेळाच्या आंत त्या पोस्ट आफिसांत हजर व्हावें, असें कळविलें पाहिजे.

(२) तें पत्र किंवा तो जिन्नस ज्या मनुष्याच्या नांवावर आला असेल तो मनुष्य अगर त्याचा मुखत्यार जर, सदरू प्रकारच्या नोटिशीत लिहिलेल्या वेळाच्या आंत पोस्ट आफिसांत हजर झाला, आणि त्यानें तें पत्र किंवा तो जिन्नस पाठविणाराचें नांव व त्याचा पत्ता तें आफिस ताब्यांत असणाऱ्या अमलदारास कळविण्याचें आणि त्या पत्राच्या किंवा जिन्नसाच्या ज्या भागावर पत्ता व तो खोटा स्टॉप किंवा पूर्वी उपयोग केलेला स्टॉप असेल तो भाग अगर तें पत्र किंवा तो जिन्नस त्या स्टॉपासून निराळा करता येण्यासारखा नसल्यास तें सगळें पत्र किंवा तो सगळा जिन्नस त्या अमलदारास परत देण्याचें कबूल केलें, तर, त्यास किंवा त्याच्या मुखत्यारास तें पत्र किंवा तो जिन्नस दिला पाहिजे.

(३) जर तो मनुष्य अगर त्याचा मुखत्यार त्या नोटिशीत सांगितलेल्या वेळाच्या आंत पोस्ट आफिसांत हजर झाला नाही किंवा त्या वेळाच्या आंत हजर राहून त्यानें तें पत्र किंवा तो जिन्नस पाठविणाराचें नांव व पत्ता कळविण्यास अगर पोट कलम (२) यांत सांगितल्याप्रमाणें तें पत्र किंवा तो जिन्नस अगर त्याचा भाग परत देण्यास नाकारिलें, तर, तें पत्र अगर तो जिन्नस त्याच्या स्वाधीन न करितां त्याची व्यवस्था गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल हे सांगतील त्याप्रमाणें केली पाहिजे.

(४) ह्या कलमाच्या फारणांसाठी "हांशिलाचा स्टॉप" ह्या संज्ञेत मलिका याआझमांच्या मुलुकाच्या कोणत्याही भागाचा अगर कोणत्याही परकी देशाचा हांशिलाचा दर किंवा ड्यूटी दर्शविणाऱ्या कोणत्याही छापलेल्या, वठविलेल्या किंवा लाविलेल्या स्टॉपाचा समावेश होतो असें समजावें.

(सही) जे. एम्. म्याक्फर्सन,
आफिशिएटिंग सेक्रेटरी निसवत हिंदुस्थान सरकार.

(True Translation.)

M. A. BAIG,
Oriental Translator to Government.